

Liite 3. Vesihuollon kehittämisalueiden priorisoinnin periaatteet

VESIHUOLLON JÄRJESTÄMISVELVOLLISUUDEN ANALYSOINTI

Tavoitteena on tunnistaa alueet, joilla on vesihuoltolain mukainen vesihuollon tarve. Analyysi tehtiin paikkatieto-ohjelmaa käyttäen.

Analyysiä ei tehty koko kunnan alueelle, vaan analyysiin valittiin alueet asukasmäärän tai kunnan tietoihin perustuvan muun tunnetun vesihuollon tarpeen perusteella.

1.1 Alueiden valinta

Tarkasteluun otettavien alueiden valinta perustui paikkatietomenetelmin tehtävään asukastihentymien muodostamiseen sekä kaupunkien arvioon alueista, joiden vesihuollon tarve perustuu vain ympäristön- tai terveydensuojelullisiin syihin tai alueen muuhun merkittävään vedenkulutukseen, kuten virkistyskäyttöön.

Asukastihentymät muodostettiin kiinteistörekisteristä saatavien tietojen perusteella. Huomioon on otettu asunnot Maastotietokannan 2018 mukaan. Paikkatietomenetelmin toiminta-alueiden ulkopuolisista kiinteistöistä muodostettiin yhtenäisiä alueita, joissa kiinteistöjen etäisyys toisistaan on alle 200 m.

Asukasmäärä saatiin alueille asukaspistedatasta. Muodostetuista alueista tunnistettiin ne, joiden asukasvastineluku oli yli 20 tai kohteen vedenkulutus oli sitä vastaava. Ehdon täyttävät alueet otettiin mukaan tarkempaan analyysiin.

Edellä mainittujen asukastihentymien lisäksi arvioitiin muita kaupungin tunnistamia alueita vedenkulutuksen, suunnitellun vedenkulutuksen, ympäristönsuojelullisten syiden tai terveydensuojelullisten syiden perusteella (maatilat, lentokenttä). Ne jätettiin kuitenkin lopullisesta analyysistä pois.

Valittujen alueiden osalta tarkasteltiin vedenkulutuksen lisäksi niiden vesihuollon kannalta olennaisia ympäristön- ja terveydensuojelullisia syitä, joiden perusteella alueet priorisoidaan.

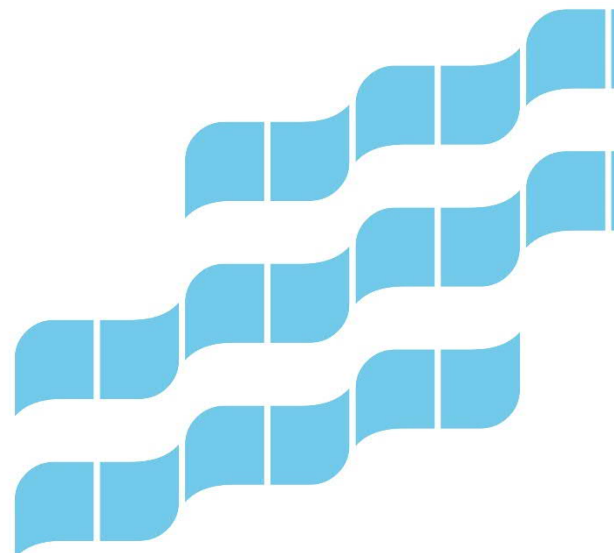
1.2 Alueiden priorisointi pisteytyksellä

1.2.1 Pisteytyksen periaatteet

Kaikki priorisointiin valitut alueet tarkastellaan taulukon 1 periaatteiden mukaisesti.

1.2.2 Terveydensuojelulliset syyt:

Terveydensuojelulliset syyt perustuvat veden laatuun sekä veden määrään. Luokittelu perustuu kunnalta saatuihin

Yksikkö
Osasto

27.5.2019

Dnro

tietoihin veden heikosta laadusta tai riittämättömyydestä. Tällä perusteella tunnistetut alueet on lisätty paikkatietoaineistoon.

1.2.3 Ympäristönsuojelulliset syyt:

Pohjavesialueet saattavat herkästi pilaantua jätevesistä. Mikäli tunnistettu kohde sijoittuu pohjavesialueelle, saa alue ympäristönsuojelullisista syistä arvon 1.

Vesistöille on asetettu 100 m suojavyöhyke, jolla voidaan tunnistaa rantojen lähelle sijoittuvat kiinteistöt. Tiedot vesistöistä perustuvat Maastotietokantaan sekä kaupunkien toimittamiin tietoihin. Tällä perusteella tunnistettu vedenkulutusalue saa arvoksi 0,5.

Taulukko 1. Priorisointikriteerit

	Priorisointikriteeri	Painoarvo	Vaikuttavat tekijät mm.	Pisteytys
1	Terveysten- suojelulliset syyt	30 %	<ul style="list-style-type: none"> - talousveden määrän riittämättömyys - talousveden tunnistetut laatuongelmat (mm. arseeni, radon, kloridit, fluoridit) 	<p>1, kun määrällinen tai laadullinen kriteeri täyttyy</p> <p>Maksimi 1</p>
2	Ympäristön- suojelulliset syyt	30 %	<ul style="list-style-type: none"> - pohjavesialue (luokka I tai II) - pintavesistön suoja-alue 100 m - vesiympäristön/-luonnon perusteella suojelustatuksen saanut luonnonsuojelualue 	<p>1, kun alue sijaitsee pohjavesialueella</p> <p>0,5 kun alue sijaitsee pintavesistön lähialueella</p> <p>0,5 kun alue sijaitsee luonnonsuojelualueella</p> <p>Summataan, mutta maksimi 1</p>
3	Suurehkon asukasjoukon tarve	40 %	<ul style="list-style-type: none"> - vakituiset asukkaat - vapaa-ajan asutus - muut merkittävät vedenkulutuspiisteet (tunnistetaan erikseen) 	<p>Skaalataan liukuvasti 0...2 kun vedenkulutus on välillä 0-30 m³/vrk.</p> <p>Kun vedenkulutus on yli 30 m³/vrk, kohde saa arvon 2.</p>

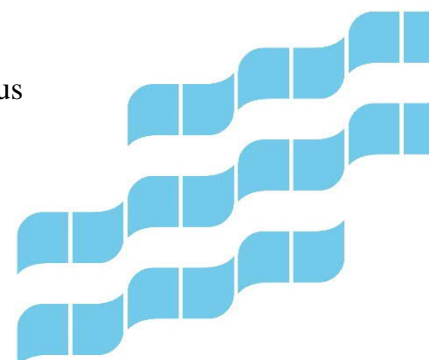
Luonnonsuojelualueella sijaitsevat kohteet saavat analyysissä pisteet 0,5.

Alue voi sijaita sekä rannalla, luonnonsuojelualueella että pohjavesialueella. Arvot voidaan summata, mutta maksimitulos on 1.

1.2.4 Vedenkulutuksen arviointi/Suurehkon asukasjoukon tarve

Jokaiselle analyysiin valitulle alueelle arvioitiin vedenkulutus seuraavin periaattein

- vakituiset asukkaat

Yksikkö
Osasto

27.5.2019

Dnro

- yhden asukkaan keskimääräinen vedenkulutus 150 l/as/vrk
- vedenkulutus laskettiin vakituisten asukkaiden määrän perusteella (asukaspisteaineisto), koska alueella ei ollut muita kohteita

1.2.5 Priorisointiarvon laskeminen

Kohteet priorisoidaan laskemalla niille priorisointiarvo suurehkoon asukasjoukkoon ja ympäristön- tai terveydensuojelullisiin syihin perustuvien pisteiden sekä sovittujen painotusarvojen perusteella.

Priorisointiarvo = 30 % * [terveydensuojelullisten syiden pistemäärä] + 30 % * [ympäristösuojelullisten syiden pistemäärä] + 40 % * [vedenkulutuksen pistemäärä]

Kun kaikki kolme kriteeriä saavat arvon 1, tulee priorisointiarvoksi 100 % (pistemäärä 1). Arvo voi olla yli 100 % (max 140 %), mikäli vedenkulutus on erityisen suuri, yli 30 m³/vrk ja terveydelliset sekä/tai ympäristölliset kriteerit täyttyvät (saavat arvon 1).

